

سخن ماه:

دکتر امیرحوشنگ امینی

انتقال آب دریای مگران به مرکز کشور یا انتقال صنایع آب بر به کرانه های جنوب

اشتباه پشت اشتباه، رویداد های مخرب و به ظاهر ناخواسته، اما بی توجه به زیان های ناشی از آن همچنان ادامه دارد. اشتباه از این رو که تنها عنوان مقبولی است که چنانچه بخواهیم نزاکت کلامی خود در مورد کارکرد کارگزاران اداره امور اقتصادی کشور و دستگاه های اجرائی مربوط رعایت کرده، و در نقد کارکرد آنان خود را ملزم به رعایت نزاکت کلامی بدانیم، در این صورت اشتباه پشت اشتباه تنها عنوانی خواهد بود که می توان در قضاوت کارکرد کارگزاران اداره امور اقتصادی کشور برگزید و از آن بهره جست. زیرا با نهایت تاسف باید یادآور این مهم باشم که با مرور اگر نه کل، اما بیشترین مکان یابی های صنعتی کشور ملاحظه می شود که کارگزاران مربوط، فارغ از هرگونه دانش و تجربه اجرائی لازم در موارد در تصدی خویش، و بدون رعایت ابتدایی ترین اصول مکان یابی صنعتی اقدام کرده اند. نمونه زنده، روشن و آشکار این ادعا و در راس آنها، می توان و باید از جابه جا کردن پروژه پیش بینی شده و در شرف اجرای فولاد بندرعباس به مبارکه نام برد که به جرئت از سرسام آورترین موارد مخرب و زیان بخشی می باشد که می توان و باید به آن اشاره کرد. درخور توجه اینکه به طور کلی مکان یابی ناراست برنامه های توسعه صنعتی کشور به هیچ روی با داده ها و معیارهای آمایش سرزمین همخوانی ندارد، و لذا از جمله، مصائب سامان براندازی است که با شروع دگرگونی نظام اقتصادی کشور از اقتصاد دست کم نیمه آزاد کشور به اقتصاد متمرکز دستوری دولتی رخ داده است و همچنان ادامه دارد.

مرور اخبار که برخی در بخش "اخبار کوتاه اقتصادی ایران" این خبرنامه نیز آمده، ملاحظه می شود که اجرای پروژه های صنعتی که کلاً پروژه هایی آب بر می باشند، در مسیر آب راهه های داخلی و در نتیجه رویا رو شدن با مشکل کمبود آب، کارگزاران اداره امور اقتصادی را

برای تامین آب مورد نیاز به بی راهه کشانده ملزم به انتقال آب از دریای مکران و کارون به کرمان (چادر ملو، مس سرچشمه و رفسنجان)، اصفهان، یزد و ... دانسته، دست به اقدام زده اند. اقدامی که با توجه به برداشت نامتناسب از آب های زیرزمینی افزون بر اینکه اقدامی معارض با حفظ و اعتلا و درهم پاشی اکو سیستم طبیعی کشور می باشد بارآور زیان های مالی جبران ناپذیری خواهد بود که از هم اکنون آثار و تبعات آن آشکار گشته و زیان های جبران ناپذیر بیشتری را در پی خواهد داشت. پیش از این بارها به مناسبت های گوناگون پیشنهاد و عنوان شد، از آنجا که پروژه های صنعتی آب بری که در مسیر آب راه های داخلی ایجاد شده، افزون بر دگرگونی و لطمه به اکو سیستم منطقه، کم آبی مورد نیاز را سبب شده اند، از جمله در راس آنها انتقال مکان برپائی فولاد مبارکه از کرانه های شمالی خلیج فارس به مبارکه، اصلح آن است که براساس اصول و مبانی علمی مکان یابی صنعتی و رعایت معیارهای آمایش سرزمین، به منظور کمک به حفظ و حراست اکو سیستم طبیعی برقرار، و به دلایل بسیار دیگر که در اینجا از ارائه آنها در می گذریم به جای انتقال آب از خلیج، فارس و دریای عمان با هزینه های سرسام آور و نجومی غیرقابل قیاس، فولاد مبارکه و صنایع آب بر مشابه، به منظور کمک به حفظ و بازیابی اکو سیستم کشور، کاهش هزینه حمل و نقل کالاهای تولیدی برای صادرات به کرانه های جنوبی کشور، ایجاد اشتغال جدید، کمک به رشد و توسعه تولیدات جانبی و ... را به کرانه های جنوبی منتقل کنیم.

نکته پایانی اینکه کارگزاران اداره امور اقتصادی کشور باید مجریان واحدهای تولیدی را در مکان یابی صنعتی مکلف به رعایت ضوابط و معیارهای محیط زیست و آمایش سرزمین سازند و در مورد طرح هایی که نا هماهنگ ایجاد شده اند در حد ممکن در جابجایی آنها بر اساس معیارهای مورد اشاره از هیچ اقدامی کوتاهی نوزند.

* * * * *

اخبار کوتاه اتاق های بازرگانی

اخبار کوتاه اقتصادی ایران

اخبار کوتاه اقتصادی جهان

اخبار کوتاه اتاق مشترک ایران و انگلیس

برگزاری جلسه های ماهانه هیات مدیره اتاق مشترک ایران و انگلیس

دویست و سی امین جلسه ماهانه آبانماه هیات مدیره اتاق مشترک ایران و انگلیس راس ساعت ۱۶:۰۰ چهارشنبه سوم آبان ماه با حضور آقایان دکتر امیر هوشنگ امینی، دکتر علیمردان شیبانی، جعفر ذره بینی و علی حمزه نژاد تشکیل و برگزار شد. در این جلسه آقایان دکتر مهرداد عالیپور هریسی و مهندس جمال رازقی جهرمی در سفر به سر می بردند و امین مقدم نیز بیمار بودند و با اطلاع قبلی در جلسه حضور نیافته بودند.

در این جلسه بعد از تبادل اخبار اقتصادی کشور، خانم احتشامی نیا دبیر هیات مدیره گزارش کارکرد مهر ماه دبیرخانه اتاق را ارائه، سپس دکتر امینی درباره برگزاری کمیسیون های تخصصی اتاق بیاناتی ایراد و با توجه به دورنمای کار با شرکت های داروئی انگلیس و عدم حضور بیشترین تعداد اعضای کمیسیون غذا و دارو قرار شد با توجه به آئین نامه مربوط فراخوان لازم برای عضو گیری برای اعضاء ارسال شود. سپس درباره برگزاری گردهمایی آزاد اعضاء که قرار بود در کاشان انجام شود بنابه درخواست و تمایل بیشترین تعداد اعضاء قرار شد به ۲۰ دی و سفر به کیش به مدت سه روز و دو شب برگزار شود.

در پایان نامه واصله از آقای دکتر خرمشاهی درباره تشکیل مرکز مشاوره حقوقی و داوری اتاق ارائه و قرار شد از ایشان خواسته شود آئین نامه چگونگی فرآیند کار مرکز را تهیه تا پس از بررسی و تصویب به موقع اجراء گذارده شود. جلسه راس ساعت ۱۷:۳۰ پایان یافت.

برگزاری جلسه های ماهانه کمیسیون های تخصصی اتاق مشترک ایران و انگلیس

کمیسیون گردشگری، محیط زیست، برنامه ریزی شهری و ساختمان: چهارمین جلسه ماهانه این کمیسیون راس ساعت ۱۶ دوشنبه اول آبانماه با شرکت خانم شبتم بهرامی و آقایان مهندس علی

اکبر خدابخشی، مهندس محمدسعید ضرابیان، مهندس محمدرضا قائدی، احمد سکوند، آرمان احمدی، احمد کیانیان، سعید دالوند، مهندس فرشید بندی و دکتر امینی رئیس اتاق مشترک تشکیل و برگزار شد.

در این جلسه بعد از تبادل اخبار اقتصادی به ویژه در مورد تصفیه خانه در دست اجرای مهندس قائدی در عراق و بحث و گفتگو درباره

آبرسانی به گل گهر و چادر ملو، تصفیه خانه مس سرچشمه و مسموم شدن آبهای زیرزمینی با آرسنیک ناشی از تغلیظ مس استخراجی بحث و تبادل نظر شد.

در این میان دکتر امینی از آقای دالوند، عضو جدید کمیسیون، خواستند برای آشنا شدن اعضاء با ایشان خودشان را کوتاه معرفی کنند که ایشان چنین کردند. خانم بهرامی پیشنهاد کردند اگر بشود برای معرفی ایران در موزه کارلتن برنامه یی اجرا کنیم بی فایده نخواهد بود. بنا به پیشنهاد آقای سکوند قرار شد دبیرخانه با کمیسیون های اتاق ایران مذاکره تا در صورت امکان جلسه مشترک تشکیل و برگزار کنیم. جلسه راس ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه پایان یافت.

کمیسیون غذا، دارو، آرایشی، بهداشتی و سلامت: جلسه ماهانه این کمیسیون راس ساعت ۱۶:۰۰ یکشنبه ۱۴ آبان ماه با حضور سرکار خانم ها مژده رضایا، دکتر ساقی باقری نیا و آقایان محمود توتونچیان، احمد سکوند، علیرضا مناقبی، و آرمان احمدی تشکیل و برگزار گردید. در

اینجلسه بعد از تبادل اخبار به تفصیل درباره مشکلات به وجود آمده در طرح مجوز سیستمی سهمیه مجاز سالانه بازرگانی بحث و گفت و گو شد. در پایان درباره چشم انداز اقتصادی واحدهای تولیدی غذا و دارو گفت و گو و قرار شد. ضمناً مقرر شد آقای سکوند در جلسه آتی گزارشی درباره زمینه های همکاری های کشاورزی بین ایران و انگلیس ارائه دهند. جلسه ساعت ۱۸:۰۰ پایان یافت.

کمیسیون نفت و گاز و پتروشیمی: ششمین جلسه ماهانه کمیسیون نفت، گاز و پتروشیمی ساعت ۱۶ سه شنبه ۱۶ آبان ماه جاری از طریق کانال اسکایپ و با شرکت آقایان میرمعینی، پارسیان فر، بافی، حاجی حسینلو، سردی، کامیاب و نوروزی تشکیل و برگزار گردید. در ابتدا بنابه منوال همیشگی و مطابق با بند ۱ دستور جلسه به تبادل آخرین اخبار و اطلاعات در زمینه نفت و گاز و پتروشیمی گذشت. کلیه اعضا در مشکلات پیش آمده در خصوص قوانین و مقررات جدید ثبت سفارش گله داشتند. یکی از اصلی ترین نگرانی های بخش صنعت و تولید، کمبود نیروی انسانی ماهر عنوان و مقرر گردید در صورت تایید هیات مدیره به منظور تقویت نیروی انسانی شرکت ها از اتاق ایران خواسته شود دوره های آموزش فنی حرفه یی برگزار کنند. همچنین مقرر گردید جلسه

آتی کمیسیون به صورت حضوری و در محل دبیرخانه اتاق برگزار گردد. جلسه در ساعت ۱۷:۱۰ پایان یافت.

کمیسیون بازرگانی، صنایع غیر نفتی و تحول مدیریت دیجیتال وهوشمندسازی: جلسه ماهانه این کمیسیون که بنابه دعوت قبلی قرار بود راس ساعت ۱۶:۰۰ سه شنبه ۳۰ مهر ماه تشکیل و برگزار شود به علت گرفتاری بیشتر تعداد اعضاء و عدم امکان حضور آنها در جلسه به ساعت ۱۶:۰۰ سه شنبه ۷ آذر موکول گردید.

اخبار کوتاه اقتصادی ایران:

انتقال آب دریای عمان برای حل بحران کمآبی، تا چه اندازه مقرون به صرفه و عاقلانه است؟

دومین فاز از پروژه انتقال آب دریای عمان به اصفهان در حالی هفته گذشته توسط رییس‌جمهور ایران افتتاح شد که هنوز دقیق روشن نیست آیا این پروژه مقرون به صرفه است یا آنطور که در دولت‌های قبلی گفته می‌شد، گسترش شبکه فاضلاب و تصفیه آن، کلید حل معماست. بحران آب ایران سال‌هاست که به موضوع تکراری گزارش‌های رسانه‌های ایران است و همزمان، راهکارهای مختلفی برای حل مساله ارائه می‌شود؛ راهکارهایی که هر کدام بودجه‌هایی کلان نیاز دارند.

به نوشته رسانه‌های داخلی، در پروژه اخیر نیز انتقال هر مترمکعب از آب دریای عمان ۲ یورو و ۶۰ سنت هزینه دارد.

این در حالی است که پیشتر گفته شده بود تصفیه هر مترمکعب فاضلاب در تصفیه‌خانه کرمان تنها ۶۰ سنت هزینه دارد. براساس گزارش رسانه‌های ایران قرار است پس از بهره‌برداری از دو فاز این پروژه، ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب شیرین‌سازی‌شده از دریای عمان به اصفهان منتقل شود. همزمان به گفته علیرضا الماسوندی سرپرست حوضه آبریز رودخانه زاینده‌رود «از چم آسمان به بالادست بیش از ۵۰۰ میلیون متر مکعب آب اضافه، در حوزه کشاورزی برداشت می‌شود». انتقال آب که گفته می‌شود همه هزینه‌های آن را صنایع بزرگ استان اصفهان متقبل شده‌اند با صرف مبلغی بالغ بر ۱۳۹،۵ هزار میلیارد تومان و احداث ۹۸۰ کیلومتر لوله و تاسیسات پمپاژ در حال انجام است و ادعا شده «انتقال آب از دریای عمان بخشی از طرح احیای رودخانه زاینده‌رود است». با این حال ابراهیم ریسی رییس‌جمهور ایران در افتتاح این پروژه گفت: «آبرسانی برای مصارف آشامیدنی، صنعت و کشاورزی، مساله مهمی است به‌ویژه اینکه استان اصفهان مشکل کمبود منابع آبی دارد.»

انتقال آب از دریای عمان به فلات مرکزی ایران در حالی در ایران به اجرا گذاشته شده و سرمایه قابل تاملی در آن صرف می‌شود که براساس طرح توسعه سواحل مکران ایجاد ۴ شهر ساحلی در این منطقه در دستور کار است که عمده توجیه کاربری این شهرها استقرار صنایع آب‌بر و پتروشیمی است.

ری «چهارصد هزار میلیارد تومانی بودجه ایران در هفت ماه اول سال ۱۴۰۲

نوشته، بهرنگ تاج‌دین

رئیس سازمان برنامه و بودجه ایران می‌گوید درآمدهای دولت در هفت ماه اول امسال ۳۰ درصد کمتر از رقم پیش‌بینی شده در قانون بودجه بوده است.

داود منظور رئیس سازمان برنامه و بودجه ایران گفته است دلیل این کسری، عدم تحقق درآمدهای ناشی از صادرات نفت، فروش اموال و واگذاری دارایی های دولت بوده است. در قانون بودجه سال ۱۴۰۲ پیش‌بینی شده است که دولت در طول سال، باید ۲۲۶۲ هزار میلیارد تومان درآمد داشته باشد.

صحبت‌های آقای منظور به این معناست که در هفت ماه اول امسال درآمد دولت حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کمتر از رقم تعیین شده بوده است. رئیس سازمان برنامه و بودجه تلویحاً مجلس را در این باره مقصر دانسته و گفته است که میزان این‌گونه درآمدها در بودجه «بیش‌برآورد» شده است.

کدام درآمدهای دولت محقق نشد؟

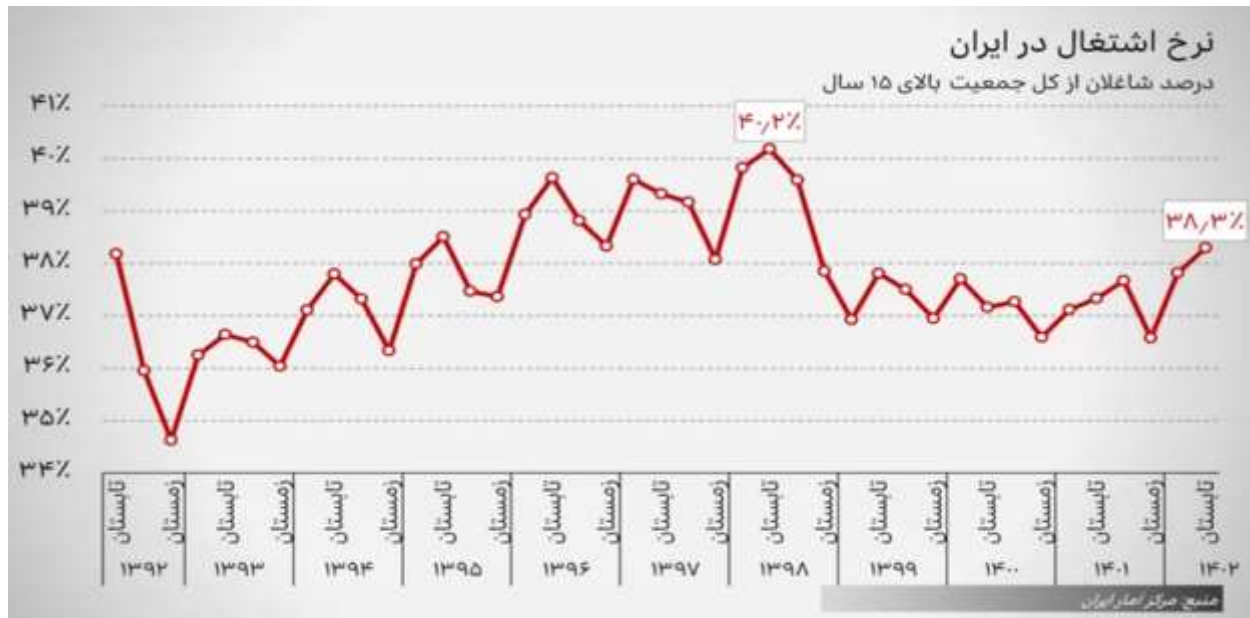
به گفته آقای منظور، در بودجه پیش‌بینی شده بود که ایران روزانه یک و نیم میلیون بشکه نفت خام صادر خواهد کرد و هر بشکه را ۸۰ دلار می‌فروشد، ولی «در بیشتر ماه‌های سال قیمت فروش کمتر از ۸۰ دلار بوده و همچنین با توجه به نیاز بازار داخلی که به ویژه در تابستان شاهد رشد مصرف فرآورده‌های نفتی بودیم، صادرات کمتر از ۱,۵ میلیون بشکه بود.»

بهبود اندک اشتغال در ایران؛ دو سوم زنان بیکار تحصیلات دانشگاهی دارند

نویسنده، بهرنگ تاج‌دین

گزارش فصلی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد وضع اشتغال و بیکاری در تابستان ۱۴۰۲ اندکی بهتر شده، ولی وضعیت بازار کار برای زنان، مخصوصاً زنان دارای تحصیلات عالی بسیار بدتر از مردان است. طبق برآوردهای مرکز آمار، تابستان امسال شمار کل شاغلان با ۳۸۰ هزار نفر افزایش نسبت به بهار، به ۲۴ میلیون و ۶۸۵ هزار نفر رسید. این بالاترین رقم افراد شاغل از تابستان ۱۳۹۸ است؛ ولی با توجه به رشد سالانه جمعیت، نرخ اشتغال (درصد افراد بالای ۱۵ سال که شاغل هستند) فقط ۳۸,۳ درصد است که همچنان از اواسط دهه ۱۳۹۰ پایین‌تر است.

طبق گزارش مرکز آمار، شمار بیکاران (افرادی که فعالانه به دنبال کار می‌گردند) از بهار تا تابستان تغییر چندانی نداشته و حدود دو میلیون و صد هزار نفر باقی مانده است. ولی به دلیل افزایش شمار شاغلان، نرخ بیکاری با ۰٫۳ درصد کاهش به ۷٫۹ درصد کاهش یافته است.

نرخ بیکاری، سهم افراد فاقد شغل از کل جمعیت «فعال اقتصادی» را نشان می‌دهد و افرادی که به دلیل تحصیل، بازنشستگی، ازکارافتادگی، خانه‌دار بودن یا ناامیدی از پیدا کردن شغل در بازار کار حضور ندارند، در محاسبه آن در نظر گرفته نمی‌شوند.

این گزارش در حالی منتشر شده که از آذر پارسال، هم بانک مرکزی و هم مرکز آمار ایران انتشار گزارش‌های ماهانه‌شان درباره بازار مسکن تهران را به دلایل نامعلومی متوقف کردند.

گرانی و رکود بازار مسکن تهران در پایان ۹ ماه سکوت آماری

پس از ۹ ماه خودداری مراجع رسمی از انتشار گزارش‌های ماهانه وضعیت بازار مسکن تهران، اعداد و ارقامی منتشر شده که نشان‌دهنده بالا رفتن شدید قیمت خانه هم‌زمان با رکود کم‌سابقه در این بازار است. طبق گزارشی که مرکز آمار ایران منتشر کرده، شهرپور امسال هر متر مربع آپارتمان در تهران به طور متوسط ۸۰ میلیون و ۸۳۸ هزار تومان به فروش رفته که ۷۵ درصد گران‌تر

از شهریور سال قبل است. به گفته مرکز آمار، قیمت خانه در تهران از خرداد تا شهریور امسال حدود پنج درصد کاهش پیدا کرده است. با وجود این، در مقایسه با مرداد ۱۴۰۰ (آغاز ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی) قیمت مسکن در تهران بیش از ۱۶۰ درصد بالا رفته و ظرف پنج سال، ۱۰ برابر شده است.

گزارش‌ها از «رونق» خرید متری مسکن

با افزایش نجومی قیمت مسکن طی سالهای اخیر و کمرنگ شدن امکان خانه‌دار شدن، خرید متری آپارتمان در قالب پیش‌فروش پروژه‌ها مد نظر بعضی از شهروندان ایرانی قرار گرفته است. رسانه‌های دولتی در ایران از «رونق» نسبی این نوع معاملات در بعضی از مناطق تهران گزارش می‌دهند. در این نوع معامله، خریداران به جای خرید «شش دانگ» یک خانه بخشی از پروژه-مترای معینی- را در قالب سهام خریداری می‌کنند. بعضی بر این باورند که این نوع خرید بیش از آنکه راهی برای خانه‌دار شدن باشد، با توجه به تورم فزاینده در ایران نوعی سرمایه‌گذاری برای حفظ ارزش دارایی‌هاست و به خانه‌دار شدن «منتهی نخواهد شد.»

خبرگزاری ایسنا در گزارشی به سراغ محلات تهران رفته و گفته این نوع معاملات عمدتاً توسط تعاونی‌ها و در منطقه ۲۲ انجام می‌شود.

تورم بالا، کندی رشد و وداع با دلار ۴۲۰۰ تومانی؛ گزارش صندوق بین‌المللی پول درباره: اقتصاد ایران چه می‌گوید؟

نویسنده، بهرنگ تاج‌دین

گزارش دوره‌ای صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد که انتظار می‌رود امسال رشد اقتصاد ایران کندتر از پارسال باشد، نرخ بیکاری تقریباً ثابت بماند و نرخ تورم حتی از پارسال هم بیشتر شود.

در تازه‌ترین گزارش این نهاد درباره «چشم‌انداز اقتصادی جهان» پیش‌بینی شده نرخ رسمی تورم در ایران امسال با اندکی افزایش نسبت به پارسال به ۴۷ درصد برسد، ولی سال آینده تا ۳۲٫۵ درصد پایین بیاید. طبق این گزارش، که بر پایه آمار و ارقام و پیش‌بینی‌های نهادهای رسمی مانند بانک مرکزی تهیه می‌شود، انتظار می‌رود نرخ رشد اقتصاد ایران از ۳٫۸ درصد در سال ۱۴۰۱، به سه درصد در سال ۱۴۰۲ و ۲٫۵ درصد در سال ۱۴۰۳ کاهش بیاید. نرخ رشد درازمدت ایران تا سال ۱۴۰۶ هم دو درصد پیش‌بینی شده که به مراتب از رشد هشت درصدی پیش‌بینی‌شده در برنامه هفتم توسعه پایین‌تر است. طبق این گزارش، انتظار می‌رود نرخ بیکاری در ایران در محدوده ۹ تا ۱۰ درصد باقی بماند.

اخبار کوتاه اقتصادی جهان:

بیشترین کاهش صادرات چین در سه سال اخیر

در پی کاهش تقاضای جهانی، واردات و صادرات چین در ماه گذشته به شدت کاهش یافته است، به طوری که چشم‌انداز بهبود دومین اقتصاد بزرگ جهان را تهدید می‌کند. آمارهای رسمی چین نشان می‌دهد که صادرات این کشور در ماه ژوئیه سال جاری نسبت به سال قبل ۵/۱۴ درصد کاهش یافته و واردات هم ۴/۱۲ درصد کاهش داشته است. این سومین ماه متوالی است که صادرات چین افت داشته است. آمارهای تیره‌وتار تجاری بر نگرانی‌ها مبنی بر کاهش بیشتر رشد اقتصادی این کشور در سال جاری دامن می‌زند. این ارقام همچنین فشار بر پکن را برای کمک به بهبود اقتصادی پس از دوران همه‌گیری کرونا افزایش می‌دهد.

آیا حمله حماس بر بازارهای ایران اثر گذاشت؟

منبع: علی رضانیان، روزنامه نگار اقتصادی

تأثیر حمله روز ۱۵ مهر حماس به اسراییل بر بازارهای مالی جهان، خیلی شدید نبود و مقداری قیمت هر انس طلا و بشکه نفت افزایش یافت. حتی ارزش پول ملی اسراییل هم ریزش چندانی نداشت. ولی تأثیر این حمله بر بازارهای مالی ایران زیاد بود.

تورم بالای ۴۰ درصد، رکود اقتصادی به همراه تحریم‌های مختلف، اقتصاد ایران را در شرایط ضعیفی قرار داده و به دلیل صادرات و منابع محور بودن اقتصاد، طبیعی است که هر خداد بین‌المللی، کم یا زیاد بر اقتصاد ایران اثر بگذارد. ولی هر چه این اتفاق‌ها بیشتر به ایران مرتبط باشد، شکنندگی اقتصاد بیشتر نمایان می‌شود.

به همین دلیل، بعد از حمله حماس به اسراییل، قیمت انواع ارز، سکه و طلا در بازارهای ایران جهش کرد و در مقابل شاخص‌های بورس تهران سقوط کردند. قیمت سکه تمام بالای ۳۱ میلیون تومان و قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار به بالای دو میلیون ۴۰۰ هزار تومان رفت. شاخص کل بورس تهران هم در روز یکشنبه ۱۶ مهر، ۵۱ هزار واحد ریخت. رسانه‌های ایران در حالی افتتاح فاز دوم پروژه انتقال آب دریای عمان به اصفهان را منعکس کردند که تأکید شده با اجرای مرحله نخست

این پروژه، برداشت آب از زاینده رود توسط صنایع قطع خواهد شد و در مرحله دوم علاوه بر آب صنایع، مازاد آب در بخش آشامیدنی، کشاورزی و حقابه محیط زیست به مصرف خواهد رسید. گرچه اجرای این پروژه انتقال آب، در راستای احیای رودخانه زاینده رود توصیف شده، اما به نظر نمی رسد آنچه طرح جامع آب حوضه زاینده رود خوانده می شود به مرحله اجرایی رسیده باشد زیرا حسن ساسانی مدیرعامل شرکت آب منطقه ای اصفهان ۲۴ شهریور ۱۴۰۱ در دیدار با برخی کشاورزان و حقابه داران زاینده رود گفته بود: «طرح جامع آب حوضه زاینده رود در حال مطالعه است و پس از تکمیل مطالعات و تایید وزارت نیرو اجرایی خواهد شد.» از سوی دیگر بر اساس گفته های علیرضا الماسوندی سرپرست حوضه آبریز رودخانه زاینده رود، نقشه های ماهواره ای نشان می دهد که ۴۰ هزار هکتار زمین کشاورزی در دهه ۶۰، امروز به ۱۲۴ هزار هکتار رسیده است.

داده های وزارت نیرو ایران نشان می دهد سالانه ۶,۵ میلیارد مترمکعب آب در ایران مصرف می شود که ۴,۳ میلیارد مترمکعب پساب قطعی دارد. با این حال تا کنون فقط ۱,۵ میلیارد مترمکعب آن در قالب شبکه جمع آوری فاضلاب ساماندهی می شود که با وجود ۲۶۴ تصفیه خانه هنوز تا بازچرخانی آب فاصله بسیاری باقیست. در حالی که حدود ۵۴ درصد از جمعیت ایران تحت پوشش شبکه فاضلاب قرار دارند وضعیت استان اصفهان بهتر است تا آنجا که حدود ۹۶ درصد از جمعیت آن تحت پوشش قرار دارند. دلیل عمده این پیشرفت از آنجا ناشی شد که پس از وقوع خشکسالی و توقف جریان رودخانه زاینده رود مهمترین راهکار کاهش حجم برداشت صنایع از رودخانه با برنامه ریزی در مدیریت پساب عنوان شد.

اما این راهبرد سبب نشد تا آنچه وزارت علوم و تحقیقات آلمان در سال ۱۳۸۶ برای بهبود وضعیت حوضه آبریز زاینده رود و مدیریت پساب آن پیشنهاد همکاری داده بود به نتیجه برسد اما گسترش دامنه خشکسالی و توقف جریان رودخانه زاینده رود موضوع بهره برداری از پساب را قوت بخشید. به این ترتیب شرکت های فولادی در اصفهان و سپس ذوب آهن به فکر سرمایه گذاری در ایجاد و احداث شبکه فاضلاب و تصفیه آن شدند. ضریب پوشش فاضلاب در این استان در سال ۱۴۰۱ با احداث ۳ هزار و ۳۰۰ کیلومتر لوله رسید.

برای مثال طی قرارداد بیع متقابل میان شرکت آب و فاضلاب اصفهان و فولاد مبارکه مقرر شد در طول ۲۰ سال ۲۷۰ میلیون متر مکعب پساب تولیدی در شهرستان مبارکه و ۲۵ سال حدود ۳۰۰

میلیون پساب شهرستان لنجان در اختیار شرکت فولاد مبارکه قرار گیرد. براساس داده‌های پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو ظرفیت اسمی تولید پساب در تصفیه‌خانه‌های فاضلاب استان اصفهان ۲۸۳ میلیون متر مکعب در سال است اما از دستکم ۱۷۲ میلیون مترمکعب پساب، فقط ۱۵ میلیون مترمکعب آن در بخش صنعت مصرف می‌شود. آنچه فشار برای انتقال آب از دریای عمان به اصفهان را موجب شده تمرکز تولید ۷۰ درصد از فولاد ایران در این استان است.

انتقال آب بالاتر یا سرمایه‌گذاری در پساب؟

اصرار بر اجرای پروژه‌های انتقال آب آن هم با این توجیه که خود صنایع هزینه شیرین‌سازی، ساخت تاسیسات و پمپاژ آن برای انتقال را می‌دهند، این پرسش را برجسته‌تر کرده است که چه جذابیتی سبب شده تا چنین سرمایه‌گذاری‌هایی به جای انتقال صنایع به سواحل عملیاتی شود؟ در پاسخ به این پرسش قرار گرفتن معادن در مناطق کویری در ابتدا مطرح می‌شود. با این حال توصیف حامد کیافر، متخصص مهندسی آب و یکی از اعضای هیئت مدیره صنعت آب در مورد ذوب آهن اصفهان قابل تامل است که گفته «به نظر می‌رسد در مورد گل گهر چاره و راهکار دیگری وجود نداشته ولی ذوب آهن اصفهان قابل نقد است چرا که یک‌بار ماده اولیه از یزد به اصفهان منتقل می‌شود و آب مورد نیاز هم از کوه‌رنگ انتقال می‌یابد».

چرا با وجود چنین وضعیتی شرکت ذوب آهن اصفهان به نقطه بهتری دستکم در کنار سواحل جنوبی ایران جابه‌جا نمی‌شود تا فشار کمتری به حوضه آبریز زاینده‌رود بیاید؟ آقای کیافر در این باره نیز گفته « سیاست‌های نادرست در راه اندازی برخی صنایع انتقال آب را نسبت به ترانزیت مقرون به صرفه کرده‌است».

این نکته وقتی قابل تامل می‌شود که به ظرفیت تولید سالانه ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن کلوخه آهن در معدن گل‌گهر استان کرمان توجه کنیم و این که اگر قرار بود کارخانه فرآوری آن در شهری ساحلی نظیر بندرعباس ساخته شود این میزان کلوخه با چه ظرفیتی از حمل و نقل می‌توانست به این شهر منتقل شود؟

سیاست‌های راه‌اندازی صنایع صرفاً به جایگذاری آنها به ویژه در نبود سند آمایش سرزمین و توجه به موقعیت‌های جغرافیای خشک و نیمه‌خشک ایران محدود نمی‌شود. بخش مهمی از این سیاست‌ها را در توصیف رضا حاجی‌کریم، رییس فدراسیون صنعت آب ایران باید جست که گفته: « سهم آب در ارزش نهایی تولید محصول صنعتی مشخص نیست و اساساً سهم آب در تولید ناخالص ملی هم مشخص نیست».

به همین دلیل است که منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر که در ساحل خلیج فارس واقع شده به جای شیرین‌سازی آب دریا و بهره‌برداری از آن، خط انتقال آب از رودخانه کارون به خدمت گرفته است و از منابع آب شیرین استفاده می‌کند. به این دلیل که هزینه تصفیه آب کارون بسیار پایین‌تر از آب دریا است. این به غیر از آن است که هیچ یک از ۲۵ مجموعه پتروشیمی مستقر در بندر ماهشهر سیستم تصفیه پساب ندارند.

آقای حاجی‌کریم درباره وضعیت استاندارد با اشاره به آنکه از سال ۲۰۰۰ به بعد استانداردهای محکمی در دنیا برای عقد قراردادهای اجرای آن تدوین شده گفته: «در ایران هنوز استاندارد مشخصی برای پساب نداریم. در این زمینه نشریه ۵۲۵ سازمان برنامه را داریم که در آن بیشتر به حوزه تعاریف اشاره شده است».

اجرای مرحله نخست این پروژه، برداشت آب از زاینده‌رود توسط صنایع قطع خواهد شد و در مرحله دوم علاوه بر آب صنایع، مازاد آب در بخش آشامیدنی، کشاورزی و حبابه محیط زیست به مصرف خواهد رسید.

گرچه اجرای این پروژه انتقال آب، در راستای احیای رودخانه زاینده رود توصیف شده، اما به نظر نمی‌رسد آنچه طرح جامع آب حوضه زاینده رود خوانده می‌شود به مرحله اجرایی رسیده باشد زیرا حسن ساسانی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان ۲۴ شهریور ۱۴۰۱ در دیدار با برخی کشاورزان و حقایبه‌داران زاینده رود گفته بود: «طرح جامع آب حوضه زاینده رود در حال مطالعه است و پس از تکمیل مطالعات و تایید وزارت نیرو اجرایی خواهد شد.» از سوی دیگر بر اساس گفته‌های علیرضا الماسوندی سرپرست حوضه آبریز رودخانه زاینده رود، نقشه‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که ۴۰ هزار هکتار زمین کشاورزی در دهه ۶۰، امروز به ۱۲۴ هزار هکتار رسیده است. داده‌های وزارت نیرو ایران نشان می‌دهد سالانه ۶,۵ میلیارد مترمکعب آب در ایران مصرف می‌شود که ۴,۳ میلیارد مترمکعب پساب قطعی دارد. با این حال تا کنون فقط ۱,۵ میلیارد مترمکعب آن در قالب شبکه جمع‌آوری فاضلاب ساماندهی می‌شود که با وجود ۲۶۴ تصفیه‌خانه هنوز تا بازچرخانی آب فاصله بسیاری باقیست. در حالی که حدود ۵۴ درصد از جمعیت ایران تحت پوشش شبکه فاضلاب قرار دارند وضعیت استان اصفهان بهتر است تا آنجا که حدود ۹۶ درصد از جمعیت آن تحت پوشش قرار دارند. دلیل عمده این پیشرفت از آنجا ناشی شد که پس از وقوع خشکسالی و توقف جریان رودخانه زاینده رود مهمترین راهکار کاهش حجم برداشت صنایع از رودخانه با برنامه‌ریزی در مدیریت پساب عنوان شد. اما این راهبرد سبب نشد تا آنچه وزارت علوم و تحقیقات آلمان در سال ۱۳۸۶ برای بهبود وضعیت حوضه آبریز زاینده رود و مدیریت پساب آن پیشنهاد همکاری داده بود به نتیجه برسد اما گسترش دامنه خشکسالی و توقف جریان رودخانه زاینده رود موضوع بهره‌برداری از پساب را قوت بخشید. به این ترتیب شرکت‌های فولادی در اصفهان و سپس ذوب آهن به فکر سرمایه‌گذاری در ایجاد و احداث شبکه فاضلاب و تصفیه آن شدند. ضریب پوشش فاضلاب در این استان در سال ۱۴۰۱ با احداث ۳ هزار و ۲۰۰ کیلومتر لوله رسید. برای مثال طی قرارداد بیع متقابل میان شرکت آب و فاضلاب اصفهان و فولاد مبارکه مقرر شد در طول ۳۰ سال ۲۷۰ میلیون متر مکعب پساب تولیدی در شهرستان مبارکه و ۲۵ سال حدود ۳۰۰ میلیون پساب شهرستان لنجان در اختیار شرکت فولاد مبارکه قرار گیرد. براساس داده‌های پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو ظرفیت اسمی تولید پساب در تصفیه‌خانه‌های فاضلاب استان اصفهان ۲۸۳ میلیون متر مکعب در سال است اما از دستکم ۱۷۲ میلیون مترمکعب پساب، فقط ۱۵ میلیون مترمکعب آن در بخش صنعت مصرف

می‌شود. آنچه فشار برای انتقال آب از دریای عمان به اصفهان را موجب شده تمرکز تولید ۷۰ درصد از فولاد ایران در این استان است.

معاون جهاد کشاورزی اردبیل:

۳۰۰۰ هکتار اراضی دیم در اردبیل زیر کشت کلزا رفته است

اردبیل- معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل گفت: ۳ هزار و ۶۷ هکتار از اراضی دیم در اردبیل در راستای اجرای طرح ملی جهش دیمزارها زیر کشت محصول کلزا رفته است. احمد شهریار در گفت‌وگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: طرح ملی جهش تولید برای دستیابی به پایداری تولید با جدیت دنبال می‌شود. وی خاطر نشان کرد: به منظور دستیابی به امنیت غذایی و قطع وابستگی به واردات محصولات استراتژیک و مهم و پایداری تولید در سالجاری طرح جهش تولید در دیمزارها در سطح بیش از ۲۶۰ هزار هکتار اجرایی خواهد شد. معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی اردبیل ادامه داد: برنامه ابلاغی برای استان در ارتباط با طرح جهش تولید در دیمزارها ۲۶۰ هزار هکتار است که به دلیل کاهش بارندگی و پایین بودن رطوبت در مناطق شمالی و جنوبی و مرکزی با کاهش رطوبت برای کشت مواجه هستیم. شهریار با بیان اینکه مزارعی که زودتر کاشته شده اند از وضعیت سطح سبز مطلوبی برخوردار هستند، تصریح کرد: ۳ هزار و ۶۷ هکتار از اراضی به زیر کشت کلزا رفته است که با توجه به بازدیدهای میدانی که توسط کارشناسان صورت گرفته این محصول از سطح سبز و قابل قبولی برخوردار است. وی گفت: بیش

از ۹۰ درصد سطح ابلاغی محصول گندم زیر کشت رفته است و به زودی کشت پاییزه عدس نیز در استان آغاز خواهد شد. معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان در ادامه سخنان خود اظهار کرد: به میزان ۳۰ هزار لیتر بذر مال مصرف شده و در کشت‌های انتظاری نیز مصرف بذرمال‌ها را در دستور کار قرار خواهیم داد. شه‌ریار وضعیت جذب ادوات مورد نیاز برای اجرای موفقیت آمیز طرح جهش تولید در دیمزارها را یادآور شد و بیان کرد: تعداد ۱۰۷ نفر برای جذب انواع ادوات مورد نیاز به بانک عامل معرفی شده اند که از این تعداد ۴۸ نفر موفق به جذب این ادوات شده اند. شه‌ریار خاطرنشان کرد: مابقی متقاضیان به دلیل کمبود اعتبار در صف دریافت این ادوات معطل مانده اند که با تلاش و پیگیری‌های به عمل آمده به زودی این اعتبار نیز تخصیص داده خواهد شد و ما شاهد جذب این ادوات در استان خواهیم بود.

صادرات تجهیزات آزمایشگاهی ایرانی به ۲۲ کشور جهان

مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان فعال در تولید تجهیزات آزمایشگاهی از صادرات محصولات این شرکت به ۲۲ کشور دنیا خبر داد. به گزارش <https://www.mehrnews.com/> خبرگزاری مهر به نقل از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، سید محمد حسین میر صادقی اصفهانی، مدیرعامل شرکت طراحی مهندسی سنتام که در سال ۱۳۷۰ در زمینه طراحی و ساخت تجهیزات آزمایشگاهی خواص مکانیک پایه گذاری شد، بیان کرد: سنتام به عنوان یک شرکت دانش بنیان و پیشرو در صنعت آزمایشگاهی بیش از ۱۷۵ نوع دستگاه مختلف و هزار و ۱۰۰ نوع تجهیز جانبی طراحی کرده است و افتخار دارد که این محصولات را به بیش از چهار هزار مرکز مهم صنعتی

تولیدی، صنعتی و پژوهشی و آموزشی در ایران و ۲۲ کشور دنیا عرضه کرده است. وی افزود: دستگاه تست رهایش یکی از دستگاه‌های ایران ساخت مجموعه ما است که جهت بررسی افت نیرو یا تنش در فلزات در شرایط محیطی کاملاً کنترل شده و اصول این تست بر روی فلزات wire PC انجام می‌شود. مدیرعامل شرکت سننام ضمن بیان اینکه این دستگاه مجهز به سیستم کنترل جهت اعمال بار در قسمت ابتدایی است، مطرح کرد: در آزمون رهایش، تنش مشخص که کمتر از حد نهایی بوده به نمونه اعمال شده است و سپس کنترل بر روی تغییر طول نمونه انجام می‌شود یعنی تغییر مکان و یا کرنش، همواره تا پایان تست عدد ثابت نگه داشته و گراف افت نیرو نسبت به زمان ترسیم می‌شود. اصفهانی اظهار کرد: تست رهایش جهت WIRE PC در شرایط محیط با درجه حرارت $\pm 20^{\circ}$ مطابق استاندارد، آزمایش برای انتخاب مواد با قابلیت بالاتر تحت شرایط کرنش‌های دائمی مانند کالف سیم‌های پیش تنیده PC Strand & PC Wire تعیین و ارزیابی تست رهایش بر روی فلزات مختلف، کمک به طراحی یا محاسبات دقیق‌تر با توجه به شرایط کار شبیه سازی شده، تحقیق و توسعه در زمینه فولد های استحکام بالا و کنترل کیفی و تولید از جمله کاربردهای این دستگاه است.

اوپک:

تولید نفت ایران به ۳ میلیون و ۱۱۵ هزار بشکه در روز رسید

تولید نفت ایران در ماه اکتبر ۲۰۲۳ با ۴۶ هزار بشکه در روز افزایش نسبت به ماه قبل از آن به ۳ میلیون و ۱۱۵ هزار بشکه در روز رسیده است.

به گزارش <https://www.mehrnews.com/> خبرگزاری مهر سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در جدیدترین گزارش ماهیانه خود به نقل از منابع ثانویه اعلام کرد، تولید نفت ایران در ماه اکتبر

۲۰۲۳ با ۴۶ هزار بشکه در روز افزایش نسبت به ماه قبل از آن به ۳,۱۱۵ میلیون بشکه در روز رسیده است.

کل تولید نفت اوپک در ماه اکتبر امسال نیز ۸۰ هزار بشکه افزایش یافته و به رقم ۲۷,۹ میلیون بشکه در روز رسیده است.

بر اساس این گزارش، قیمت هر بشکه نفت خام سنگین ایران در ماه اکتبر با ۳,۰۸ دلار کاهش نسبت به ماه قبل از آن به ۹۱ دلار و ۵۵ سنت رسیده است.

قیمت متوسط سبد نفتی اوپک نیز در ماه اکتبر با کاهش ۲,۸۲ دلاری نسبت به ماه قبل از آن به ۹۱ دلار و ۷۸ سنت رسیده است.

افتتاح ترمینال جدید فرودگاه بین‌المللی کیش

به گزارش خبرگزاری مهر، پایانه فرودگاه بین‌المللی کیش با قابلیت پذیرش سالانه ۶ میلیون مسافر و با زیربنای ۴۹ هزار مترمربع به‌عنوان سومین ترمینال بزرگ فرودگاهی کشور با حضور وزیر راه و شهرسازی افتتاح شد.

ریزش ۲۲۸۹ واحدی شاخص کل بورس

شاخص کل بورس در ابتدای معاملات امروز با ریزش بیش از ۲۲۰۰ واحدی مواجه شده است. به گزارش <https://www.mehrnews.com/> خبرنگار مهر، شاخص کل بورس در ابتدای معاملات امروز با ریزش بیش از ۲۲۰۰ واحدی مواجه شده است، تا به این لحظه از آغاز معاملات ۳۹۲ نماد منفی، ۲۴ نماد صف فروش، ۲۰۹ نماد مثبت و ۳۴ نماد صف خرید هستند. در ۴۱ دقیقه‌ای که بازار می‌گذرد ارزش معاملات خرد عدد ۹۲۶ میلیارد تومان را به ثبت رسانده است.

در یک هفته گذشته برآیند معاملات در بازار سهام، خروج نقدینگی حقیقی (فروش حقیقی به حقوقی) به ارزش ۶۵ میلیارد تومان را نشان می‌دهد. امروز نیز روند خروج نقدینگی حقیقی با ثبت رقم ۳۴ میلیارد تومان همچنان ادامه دارد. این درحالی است که در یک هفته گذشته از شدت خروج نسبت به میانگین ماهانه کاسته شده است.

برآیند معاملات صندوق‌های درآمد ثابت نیز در یک هفته گذشته حاکی از ۵۶ میلیارد تومان خروج نقدینگی حقیقی از این صندوق‌ها است. خروج نقدینگی از این صندوق می‌تواند نکته مثبتی برای بازار سهام باشد. صندوق‌های درآمد ثابت امروز نیز شاهد ۸۹ میلیارد تومان خروج نقدینگی بوده‌اند. این چهارمین روز متوالی است که نقدینگی حقیقی از این صندوق‌ها خارج می‌گردد. ارزش صف‌های خرید ۲۴۷ میلیارد تومان است که نسبت به میانگین هفتگی ۳۰ میلیارد تومان افزایش داشته است. این در حالی است که ارزش صف‌های فروش هم با افزایش ۲۰ میلیارد تومانی نسبت به میانگین هفتگی، در محدوده ۳۲۵ میلیارد تومان قرار دارد.

اخبار کوتاه اقتصادی جهان:

ابتکار کمربند و جاده « طرح چندتریلیون دلاری چین چگونه جهان را تغییر داد؟ »

ابتکار کمربند و جاده یکی از مشخصه‌های عمده سیاست‌های شی جین پینگ است

رهبران و نمایندگان ۱۳۰ کشور جهان به چین رفته‌اند تا دهمین سالگرد «ابتکار کمربند و جاده» را جشن بگیرند؛ طرحی بلندپروازانه که چین را از طریق دو مسیر تجاری جدید به بقیه جهان وصل می‌کند.

روسای جمهور و نخست وزیران کشورها -از جمله ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه- در دهمین سالگرد آغاز این پروژه در پکن گرد آمده‌اند.

حضور پرتعداد کشورها در این مراسم نشان از تاثیر کلان این طرح چند تریلیون دلاری در سرتاسر جهان دارد، و این که دولت و شرکت‌های چینی تا چه حد در خارج از این کشور نفوذ دارند.

در طول یک دهه گذشته ۱۵۰ کشور، که سه چهارم جمعیت جهان را در برمی‌گیرند، در این ابتکار چین شرکت کرده‌اند. اما این طرح هم موفقیت‌هایی کسب کرده و هم ناکامی‌هایی داشته است.

جوانان در مقابل آسمان خراشها

جوانان در سال ۲۰۱۸ در کلمبو، پایتخت سریلانکا، پاتوق می کنند در حالی که آسمان خراشهایی با وامهای چینی پشت سرشان ساخته می شوند.

چرا چین «ابتکار کمربند و جاده» را راه انداخت؟

به گفته تحلیلگران هدف اصلی چین از این طرح یافتن راه حلی برای مشکلاتی مانند تولید بیش از حد و افزایش هزینه نیروی کار در داخل این اقتصاد در حال رشد بود. به گفته لارنس سی ریردون، استاد دانشگاه نیوهامپشایر آمریکا، بودجه سه تریلیون دلاری این پروژه از صندوق ذخیره ارزی چین تامین شد که در دهه ۱۹۸۰ میلادی و همزمان با آغاز رویکرد توسعه گرایانه چین با تمرکز بر خارج مرزهای این کشور ایجاد شد.

گزارش ویژه :

به بهانه اشاره به خبر دانشگاه اکستر بریتانیا فوق لیسانس مطالعات «جادوگری» می‌دهد، گزارش ویژه این ماه خبرنامه به منظور معرفی کوتاه دانشگاه اکسر به اعضاء و خوانندگان ارجمند خبرنامه انتخاب و درپی از نظر خواهد گذشت .

تحریریه

دانشگاه اکستر بریتانیا فوق لیسانس مطالعات «جادوگری» می دهد.

« دوره کارشناسی ارشد جادوگری از سال ۲۰۲۴ برگزار می‌شود»

دوره کارشناسی ارشد جادوگری که از سال ۲۰۲۴ برگزار می‌شود و قرار است نگاهی نو به تاریخچه پیدایش علوم بیاندازد این باور غلط را که غرب «مهد علم» و علوم شرقی بیشتر «جادو و جمیل» است به چالش بکشد.

دانشگاه اکستر بریتانیا از سال ۲۰۲۴ برای اولین بار به دانشجویان مدرک فوق لیسانس مطالعات «جادوگری و ماوراء الطبیعه» می‌دهد. مدیر این دوره گفته دوره کارشناسی ارشد «جادوگری و ماوراء الطبیعه» به دلیل «افزایش علاقه مندی‌های اخیر به جادو» ایجاد شده و بنا دارد به دانشجویان فرصت دهد از منظری نو به خاستگاه پیدایش علوم در شرق و غرب نگاه کنند. یکی از مدیران این دوره می‌گوید هدف از احداث این رشته مقابله با این باور غلط است که غرب «مهد علم» و علوم شرقی بیشتر «جادو و جمیل و نظریات» بوده است.

این دوره یک ساله از سپتامبر ۲۰۲۴ آغاز می‌شود که در آن استادان متخصص در تاریخ، ادبیات، فلسفه، باستان‌شناسی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، نمایشنامه‌نویسی و دین، نقش جادوگری در غرب و شرق را با دانشجویان مطالعه خواهند کرد. دانشگاه اکستر می‌گوید این یکی از تنها دوره‌های تحصیلات تکمیلی بریتانیا در نوع خود است که مطالعه جادو را با چنین طیف گسترده‌ای از موضوعات دیگر ترکیب می‌کند. دانشگاه اکستر می‌گوید گذراندن این دوره می‌تواند دانشجویان را برای کار در رشته‌هایی چون معلمی، مشاوره، کار در موزه‌ها و مراکز میراث فرهنگی، کتابداری، گردشگری، سازمان‌های هنری و انتشارات و دیگر رشته‌ها، آماده کند.

خاستگاه جادوگری و باورهای غلط

امیلی سلاو، استاد دانشگاه مسئول این دوره، گفت: «افزایش قابل توجه علاقه به جادوگری و علوم ماورالطبیعه در داخل و خارج محیط دانشگاهی، نشانه سئوالاتی است که در جامعه ما نسبت به این موضوع دارد.

«استعمارزدایی، جستجو در تاریخچه پیدایش علوم ماوراءالطبیعه، فمینیسم و مبارزه با نژادپرستی، هسته اصلی این برنامه درسی را تشکیل می‌دهند.»

این دوره را موسسه مطالعات اسلام و عرب دانشگاه اکستر ارائه می‌دهد.

خانم سلاو گفت: «این دوره کارشناسی ارشد به مردم امکان می‌دهد در مورد این تصور که غرب محل عقل‌گرایی و علم و بقیه جهان محل خرافات و جادو است، بازنگری کنند.»

دانشگاه اکستر می‌گوید این دوره می‌تواند دانشجویان را برای مشاغلی در زمینه تدریس، مشاوره، میراث فرهنگی، گردشگری، کار در کتابخانه، موزه، سازمان‌های هنری، صنعت چاپ و سایر موارد آماده کند. مواردی که در این دوره تدریس می‌شوند شامل اژدها در ادبیات و هنر غرب، افسانه شاه آرتور، دیرینه‌نگاری، اندیشه اسلامی، باستان‌شناسی و تصویر زنان در قرون وسطی است.

پروفسور سلاو می‌گوید امیدوار است راه اندازی این دوره جدید دانشگاهی فرصتی فراهم کند تا «جنبه‌هایی که دنیای آکادمیک معاصر از آنها غافل مانده.

تصویری از کتاب و عینک

از منظر جدیدی مورد توجه قرار گیرد. علاقمندی در زمینه مطالعات جادوگری در خارج از فضای دانشگاه افزایش یافته و دلیل آن می‌تواند این باشد که مردم به دنبال یافتن راه‌های جدیدی برای برقراری ارتباط با دیگر فرهنگ‌های انسانی هستند و همچنین ارتباط با طبیعت. دانشگاه اکستر می‌گوید گذراندن این دوره می‌تواند دانشجویان را برای کار در رشته‌هایی چون معلمی، مشاوره، کار در موزه‌ها و مراکز میراث فرهنگی، کتابداری، گردشگری، سازمان‌های هنری و انتشارات و دیگر رشته‌ها، آماده کند.

به دنبال جادوگران نیجریه‌ای که بتوانند انسان را به گربه مبدل کنند

اندوگا اورجینمو

تماشاگران جمع می‌شدند، سپس با شنیدن صحبت‌های گبانگا آدوین در بازار به سرعت پراکنده می‌شدند

در حالی که گبانگا آدوین، با یک چاقوی تیز و بلندگوی دستی و سر تا پا سیاه پوش در بازاری در شهر ایبادان در جنوب غرب نیجریه قدم می‌زند، به یک شکارچی جادوگر قرون وسطی، یک فروشنده گیاهان دارویی یا یک واعظ شهری بی‌شبهت نیست.

کسانی که خیلی کنجکاو هستند وقتی به بازار گبانگی نزدیک می‌شوند، پس از این که پیام گبانگا آدوین را می‌شنوند متفرق می‌شوند. گبانگا به زبان انگلیسی و یورابا (زبان مردم نیجریه) می‌گوید: "هر کسی که بتواند برای اثبات وجود قدرت‌های ماوراءطبیعی اعم از جوجو (اعتقادات مذهبی بومی در غرب آفریقا که با جادوگری آمیخته است) یا سحر وودو مدرکی نشان دهد، دو و نیم میلیون نایرا (واحد پول نیجریه که معادل ۶ هزار دلار است) دریافت خواهد کرد.

گبانگا که ۲۴ سال دارد منکر وجود خداست و در نیجریه که به شدت مذهبی است اخیرا به طور علنی به مخالفت با نیروهای ماوراء طبیعی برخاسته است.

طبق یک گزارش مرکز تحقیقاتی پیو، که در سال ۲۰۲۰ انتشار یافت اعتقاد به مذاهب سنتی آفریقایی که آمیخته با جنبه‌هایی از جوجو است به طور گسترده‌ای در نیجریه دیده می‌شود و بسیاری این اعتقادات با مسیحیت یا اسلام درهم آمیخته‌اند.

شمار قابل توجهی از مردم نیجریه معتقدند که طلسم‌های جادویی می‌تواند انسان را مبدل به گربه کند، پوست بدن را در مقابل چاقوهای تیز نفوذ ناپذیر کرده یا از یک کوزه گلی پول بیرون آورد.

مقاله وارده:

سعید دالوند

مدیریت بحران در سازمانها

پیشگفتار : واژه بحران در فرهنگ فارسی معین به معنای تغییر حالت ناگهانی و معادل crisis در انگلیسی به معنای آشفتگی و krisis در یونانی به معنای نقطه عطف می باشد. چینی ها نیز از بحران به عنوان فرصت خطرناک یاد می کنند یعنی ترکیبی از تهدید و فرصت. خیلی ها تصور می کنند که واژگان بحران و مدیریت بحران صرفاً خاص بلایای طبیعی همچون زلزله و سیل و آتشفشان و امثالهم است در صورتی که هر کدام از اجزاء زندگی بشر می تواند دستخوش بحران شده لذا باید مدیریت شود. همانگونه که نظم جوامع بشری در اثر زلزله و سیل بهم خورده و به اصطلاح شرایط بحرانی می شود می توان شیوع بحران را در اثر یک انقلاب فرهنگی یا سیاسی و اقتصادی و یا ایدئولوژیک در جامعه دید و یا حتی می توان شیوع یک بحران را بنا به هر عللی در یک واحد کوچک اجتماعی یعنی خانواده دید. در این نوشتار که رویکرد سیستمی دارد تلاش شده که بصورت خیلی فشرده و در حد حوصله، به اهمیت بحران و مدیریت بحران در سازمانها پرداخته شود.

تعریف بحران در سازمان :

در نگاه سیستمی، بحران اینگونه تعریف می شود: وضعیتی که نظم سیستم اصلی و یا بخش هایی از آن را مختل نموده و پایداری سازمان را بهم زده و اعتبار و ارزش سازمان را هدف قرار داده و در نهایت حیات سازمان را به مخاطره می اندازد اما با مد نظر قراردادن این تعریف می توان بحران را که عامل اختلال نظم سیستماتیک است فرصتی دانست برای انسجام روابط میان سیستمی. بحران ها از نظر شدت به چهار دسته: جزئی، وسیع، گسترده، شدید و مرگبار تقسیم می شوند که بر اساس شدت اثر خود بر نظام سازمان تاثیر گذار خواهند بود لذا آنچه مهم است اینکه سیستم های سازمانی چگونه عمل کنند که با حفظ هدف های استراتژیک سازمان متبوع خود در شرایط بحران با کمترین اختلال به شرایط پایدار بازگردند.

پیدایش بحران در سازمان :

امروزه با پیچیده شدن محیط و پویایی سریع آن ، هر لحظه امکان بروز یک بحران در سازمان وجود دارد. در هر سازمان ، بحران می تواند بصورت آنی و یکباره (غیر منتظره) و یا بصورت تدریجی و یا بصورت دوره ای رخ دهد، بحران های تدریجی می توانند از ضعف عملکرد یک کارمند که در یک گلوگاه سیستمی اشتغال دارد و یا ضعف عملکرد یک کارشناس و یا ضعف عملکرد یک مدیر میانی و یا حتی مدیر ارشد ناشی شود. همچنین بحران های تدریجی می تواند ناشی از عدم توازن درآمد و خرج، بدحسابی های با شیب ملایم خریداران کالا یا خدمات سازمان و یا اصلاً فاصله گرفتن تدریجی سیستم یک سازمان از استانداردهای منطبق بر جامعه هدف آن سازمان باشد . اما بحران

های غیر منتظره بر خلاف بحران های تدریجی ناشی از یک فرایند قابل رصد نیستند بلکه همانگونه که از نامش پیداست بصورت آنی و کاملاً غیر منتظره به وقوع می پیوندند. بحران هایی همچون شکایت یک شخص حقیقی یا حقوقی از سازمان ، یا بحران ناشی از ورود یک ویروس رایانه ای و یا خرابی دیتا سنتر و نیز بحران ناشی از یک سرقت فیزیکی یا اطلاعاتی از شرکت همگی نمونه هایی از بحران های غیر منتظره هستند. شیوع اپیدمی کرونا در اواخر بهمن ماه ۱۳۹۸ نیز بعلت ماهیت غافلگیر کننده آن نوعی بحران غیر منتظره تلقی می گردد. بحران های دوره ای نیز نوع دیگری از بحران ها هستند که مدیران سازمان قبلاً و در مقاطع زمانی یا مکانی خاصی با آن مواجه بوده و بروز این بحران در طی یک بازه زمانی مشخص برای مدیران قابل پیش بینی می باشد مثل بحران ناشی از جابجایی فیزیکی یک سازمان و یا بحران ناشی از یک حساب اقتصادی و امثالهم. لیکن از آنجا که اصول مدیریت بحران بر پایه سه شرایط قبل ، حین و بعد از بحران حاکم است پرواضح است که بحران های تدریجی و دوره ای را بهتر می توان رصد نموده و مدیریت کرد تا بحران های غیر منتظره . اما بهرحال سیستم یک سازمان می بایست بگونه ای چینش شده و عمل نماید که هر سه نوع بحران یعنی غیر منتظره و تدریجی و دوره ای را مدیریت نماید .

آثار بحران در سازمان ها :

در وضعیت بحرانی، شرایط جدید حاصله که مولود یک سری رویدادهاست بر کل سیستم تاثیر گذار بوده و حرکت طبیعی سیستم را کند و با دچار اختلال می کند که این اختلال خواه ناخواه ارزش های سازمان را هدف قرار داده و می تواند تاثیرات شکننده ای بر اهداف ساختاری سازمان وارد نموده و نهایتاً موجب از هم پاشیدگی کلیت یک سیستم شده و بقاء سازمان را تهدید نماید. از دیدگاه فرا سیستمی، بروز یک بحران آثار تعیین کننده ای بر روابط سازمان با دیگر سازمان های موازی و با بالا دستی و پایین دستی و نیز آثار نافذی بر جامعه هدف سازمان خواهد گذاشت. در بحث آثار بحران بر عوامل تصمیم گیر در سازمان می توان گفت بحران موجب تغییر رفتار عوامل سازمان و ایجاد تشویش در روابط سازمانی افراد می گردد و در اینجاست که هر فرد درگیر در سازمان تماماً دو فکر را در ذهن پرورانده و تکمیل می کند: یکی عذر تراشی و فاصله گرفتن از قصور احتمالی و دیگری راهکار حل بحران .

در واقع افراد در گیر بحران در سازمان معمولاً در ابتدا بدنبال ایجاد یک حاشیه امن شغلی و حتی اثبات کارآمدی برای خود هستند و بعد بدنبال ارائه راهکار حل بحران. در وضعیت بحرانی، بعلت فشار عامل زمان بر عوامل درگیر، اصطکاک بین عوامل درگیر افزایش یافته و عدم اطمینان هر فرد نسبت به جواب دهی راهکار دیگر افراد تصمیم گیر، تشویش و نگرانی عوامل تصمیم گیر را موجب می شود و بطور قطع از مهم ترین آثار بحران بر عوامل سازمان این است که بروز بحران در سازمان عواقبی در پی خواهد داشت که این عواقب، روابط افراد درگیر در سازمان را در شرایط پس از بحران با همدیگر و نیز روابط ایشان با سیستم سازمان را معین می کند.

مدیریت بحران در سازمان ها :

مدیریت بحران در سازمان، فرایندی است سیستماتیک برای پیش بینی راهبردی بحران، پیشگیری از بحران، به حداقل رساندن آثار بحران، و نهایتاً خروج موفق از بحران. مدیریت بحران شامل پنج مرحله: پیش بینی، پیش گیری، آمادگی، مقابله، و باز توانی می باشد. مدیر بحران در هر سازمان می تواند مدیر ارشد سازمان و یا شخصی تربیت شده و متخصص امر باشد اما تجارب بحران های مختلف نشان می دهد که بهترین مدیر بحران مدیر ارشد سازمان است که می بایست یا خود راساً آموزشهای لازم را در حد مطلوب طی کرده باشد و یا مشاوران متخصص امر در اختیار داشته باشد. بهنگام بروز بحران در سازمان، مدیر بحران در سازمان می بایست بفوریت یک تیم مدیریت بحران به رهبری خود تشکیل داده و از خرد جمعی استفاده شود. در مدیریت بحران از روش های متعددی برای شناسایی نقاط آسیب پذیر و بحران خیز استفاده می شود که در این خصوص هر سازمان بر اساس ویژگی های خاص خود ضربه پذیری های خود را شناسایی نموده و بر این اساس برای مقابله با آن برنامه ریزی می شود. پیش بینی راهبردی و آنگاه پیشگیری از بحران صرفاً با شناخت کلیات سیستم در سازمان قابل ممیزی و برنامه ریزی اصولی می باشد. در بخش آمادگی، تنها استقرار نظام یافته سیستم عمل گرای نشات گرفته از پیش بینی و پیش گیری می تواند کار ساز بوده و بعنوان یک قوه پتانسیل پر انرژی عمل نماید. در موضوع مقابله با بحران با توجه به گستردگی اقسام بحران ها، برنامه های اقتضایی خاص هر بحران می تواند کار ساز بوده و در جهت مقابله با بحران عمل کند. برنامه های اقتضایی جهت مقابله با هر بحران باید بگونه ای طراحی شوند که فاکتور زمان بعنوان فاکتور اصلی جهت خنثی سازی هسته بحران و یا تعدیل جریان های بحران عمل نماید. مرحله باز توانی پس از ایجاد بخاطر خاصیت ایجاد ثبات روانی و البته ثبات سیستمی در سیستم از اهمیت بالایی برخوردار است چراکه باز توانی بموقع و درست یعنی نتیجه عملکرد سیستم مدیریت بحران که بدون شک می تواند برای سازمان توان افزایی سیستماتیک نسبت به شرایط قبل از بحران را به ارمغان بیاورد و این یعنی در بطن تهدید استفاده از فرصت جهت استحکام و توان افزایی نظام سازمان.

ابزارهای مدیریت بحران در سازمانها:

ابزارهای مدیریت بحران در سازمان شامل ابزارهای سخت افزاری و نرم افزاری هستند که هر دو لازم و ملزوم هم بوده و ارتباط تنگاتنگی بین این دو موجود می باشد اما این مدیریت ارشد سازمان است که می بایست با دارا بودن قوه حداکثری مدیریت بحران، زیرساختهای سخت افزاری را ایجاد و دائماً مراقبت و نگهداری نموده و ابزارهای نرم افزاری سازمان تحت مدیریت خود را بموقع و در سطح قابل قبول بکار گیرد. ایجاد زیرساختهای فیزیکی نظیر مرکز دیتا سنتر امن، حفاظت حریق، دوربین های مدار بسته و ... از جمله ابزارهای سخت افزاری بشمار آمده و ایجاد سیستم مدیریتی و اداری و مالی کارآمد، آموزش و تربیت کارکنان سازمان در سطوح مربوطه، مستند سازی و بایگانی امن مدارک، استقرار نظام های استاندارد مربوطه، سیستم های بیمه ای لازم و همچنین استقرار سیستم های نرم افزاری رایانه ای به روز شده جهت آرشیو ایمن مدارک و نیز مقابله با بدافزارها از جمله ابزارهای نرم افزاری مدیریت بحران در سازمان ها می باشند. این ابزارهای سخت افزاری و نرم افزاری در دستان مدیر بحران سازمان است که در هر مرحله از انباشت خطر، بروز خطر و

فروکش کردن آن، در وقت مناسب و بموقع و با سرعت عمل مناسب عمل کرده و نظم پایدار سیستمی پس از بحران را به ارمغان می آورند .

یک ابزار جانبی در جهت مقابله با بحران:

همه می دانیم که بحران سازی هر فرد برای خود ناشی از بی تدبیری و بحران سازی برای دیگران ناشی از قساوت و کاری غیر اخلاقی است اما گاهی ما انجام دهنده این فعل ناپسند نیستیم بلکه در معرض آن قرار داریم، مثلاً سازمان رقیب در جهت غلبه بر موقیت سازمان ما برایمان بحران می آفریند حالا در هر درجه ای از شدت، بحران هایی نظیر کپی برداری از تولیدات با خدمات و موارد فراوانی از این دست، در این حالت است که در جهت کوتاه نمودن زمان دوام بحران وارده چاره ای جز مقابله نیست لذا بهنگام خطر بحران سازی دیگران می بایست اولاً در نهایت دقت همه مراحل سیستماتیک ناشی از زیرساختهای بحران ستیزی مقابله با بحران در سازمان خود را فعال نموده و ثانیاً به موازات و در جهت تحلیل قوای سازمان عامل بحران، بسرعت نقاط آسیب پذیر ایشان را شناسایی و با ابزارهای کاملاً قانون مند به مقابله پرداخت تا با سرعت بیشتری فاکتور زمان را به کنترل خود درآورده و به شرایط رفع اختلال وارده از سوی آن سازمان عامل بحران و پایداری سیستمی در سازمان خود برسیم . امروزه در بحران های سیاسی و فرهنگی و اقتصادی هم معمولاً از بحران سازی به عنوان یک ابزار آفندی جانبی مدیریت بحران استفاده می شود . بحران سازی چه در موقعیت عامل ایجاد بحران و چه در موقعیت بحران ستیزی می تواند بصورت نرم افزاری یا سخت افزاری و یا ترکیبی از این دو باشد.

نتیجه گیری:

بحران، فرایندی اجتناب ناپذیر است که بسته به ایجاد زیرساختهای سخت افزاری و نرم افزاری مورد نیاز هر سازمان و بسته به شیوه مدیریت بموقع و استفاده بهنگام و مناسب از زیرساختهای ایجاد شده تحقیقاً قابل کنترل می باشد. بروز هر بحران همچنان که تهدیدی برای سازمان است لیکن فرصتی است برای توان افزایشی سازمان . پس چنانچه در سازمان خود تصمیم ساز یا تصمیم گیر هستیم باید ایجاد زیرساختهای مدیریت بحران را بمراتب آنقدر جدی تر بگیریم تا انتفاع مقطعی سازمان.

پایان